

Pôst pre Narodením Pána Filipovka

Bratia a sestry, začína sa nákupná sezóna. Niektorí ju strávia zháňaním výhodných ponúk; iní zas nariekaním nad komercializáciou Vianoc. Východné cirkvi povzbudzujú svojich veriacich, aby sa pripravili na tento sviatok tým, že sa budú venovať viac Božím veciam. Pôst pred sviatkom Narodenia Pána je radostný, oslavuje sa ním nastávajúci príchod Krista. Prinajmenšom od 15. storočia cirkvi byzantského obradu zachovávajú tento pôst štyridsať dní. Ako vysvetlil svätý Simeon Solúnsky: „Štyridsaťdňový pôst pred Narodením Pána predstavuje pôst podstúpený Mojžišom, ktorý – po tom, čo sa postil štyridsať dní a štyridsať nocí – dostal Božie prikázania.“ Tak ako Mojžiš po štyridsaťdňovom pôste dostal Zákon, my privítame vtelené živé Slovo na konci tohto pôstu.

Mnohí súčasní východní autori nás povzbudzujú, aby sme pôst pred Narodením Pána zachovávali v protiklade k obľúbenej západnej predvianočnej oslave Vianoc, ktorá sa zameriava na výzdobu, míňanie, večierky, a takto odvádza našu pozornosť od slávania príchodu nášho Spasiteľa. Duchovní autori zdôrazňujú prípravu na tento sviatok v tichu a jednoduchší životný štýl. Pôst pred Narodením Pána umožňuje veriacim, aby sa namiesto honby za darčekom sústredili na tajomstvo Vtelenia, „dôvod pre toto obdobie“. Keďže dni pred Vianocami sú pre mnohých ľudí veľmi stresujúce, tento pôst je nevyhnutný na udržanie rovnováhy a sústredenia v tomto období roka. Vyzýva nás, aby sme presunuli svoju pozornosť zo seba na druhých, tráviac menej času starosťami o svoj vzťah, kuchyňu a výzdobu domácnosti, aby sme svoj čas využili na častejší styk s Bohom prostredníctvom modlitby a starostlivosti o chudobných. Prostredníctvom postenia sa snažíme vzdialiť od sebastrednosti a viac sa otvoriť Bohu i druhým. „Hľa – povedané slovami hymnu – priblížil sa čas našej spásy! Veď Kristus prichádza, aby zo svojej lásky k ľudstvu zachránil tých, ktorých stvoril!“

Mnoho ľudí povie: „Vianoce sú pre deti.“ A zaiste tento veľký sviatok má mnoho stránok, ktoré sa páčia deťom. O našej spoločnosti sa dá s istotou povedať, že Vianoce sú pre obchodníkov. Extravagantné výdavky na darčeky, výzdobu, jedlo a nápoje na večierkoch – ako aj z toho plynúce dlhy – sa stali pre príliš mnoho ľudí v našej spoločnosti charakteristickým znakom „dobrých“ Vianoc. Vianoce sú aj pre rozvodových právnikov. V roku 2007 jedny britské noviny informovali, že v januári každý piaty pár žiada o rozvod pre stres spôsobený sviatkami.

Slávenie Narodenia Pána je o pripomínaní si narodenia nášho Spasiteľa. Toto obdobie, darčeky, výzdoba a všetko ostatné by malo poukazovať na duchovný význam sviatku, a nie odvádzať pozornosť od neho. Všetky apoštolské cirkvi venujú čas pred týmto sviatkom tomu, aby pomohli ľuďom sústrediť sa na jeho pravý význam. Západná cirkev má adventné obdobie, všetky východné cirkvi majú pôst pred Narodením Pána, aby nám pomohol „odložiť všetky svetské starosti“ a hľadať Božie veci. Aj v našej spoločnosti môžu kresťania podniknúť kroky, aby sa nenechali chytiť do pasce predvianočného šialenstva, ktoré u mnohých ľudí odvádza pozornosť od tohto sviatku:

Zachovávaj toto pôstne obdobie hlbšou oddanosťou modlitbe, pôstu a dávaníu almužny podľa okolností v tvojom živote. Vianočné nákupy si urob v dostatočnom predstihu, alebo počkaj na obdobie po Vianociach, keď je veľa vecí v zľave. Odlož vianočné večierky na samotný čas sviatkov, teda na vianočný týždeň, a nie pred ním. Nemôžeš sa vyhnúť večierku v práci? Príď, všetkých srdečne pozdrav a odíď. Aspoň deň pred Vianocami si vyhrad ako deň bez nakupovania. Ak to nestihneš do 23. decembra, nechaj to na budúci rok. Zamysli sa nad vecami, ktoré zvyčajne robíš v predvianočnom období. Sú niektoré z nich v rozpore s duchom pôstu pred Narodením Pána?

Čas pre Boha – Modlitba

Najväčším vianočným darom, aký kedy svet dostal, je znovuzískanie dôverného vzťahu s Bohom. Biblia začína príbehom našich prarodičov, ktorí boli stvorení na Boží obraz a boli schopní tohto dôverného vzťahu – „kráčania v záhrade“ s Bohom, ako to opisuje kniha Genezis. Ako stvorení na Boží obraz si naši predkovia mohli slobodne zvoliť Božiu cestu alebo sa vydať na vlastnú päsť. Stratili svoje priateľstvo s Bohom, keď nedbali na jeho varovanie a pokúsili sa stať „ako Boh“ na vlastnú päsť (Adamov dedičný hriech). Ľudstvo bolo v istom zmysle odpojené od Boha, stratilo dôverný vzťah s ním, ktorý sme mali mať. Postením vyjadrujeme svoj smútok nad tým, že človek stratil dôverný vzťah s Bohom vo svojom srdci.

Proces znovuzískania tohto dôverného vzťahu s Bohom vyvrcholil vtelením nášho Pána Ježiša Krista, ale bol pripravovaný celé stáročia, keď Boh pomaly viedol našich praotcov, aby ho znovu objavili. Preto jednou z tém pôstu pred Narodením Pána je spomínanie na čas pred Vtelením. Počas tohto liturgického obdobia slávime pamiatku viacerých starozákonných prorokov. V celom Starom zákone počúvame ich výzvy ľudstvu, aby sa vrátilo k vzťahu s Bohom. S postupujúcim pôstnym obdobím a blížiacim sa sviatkom Kristovho narodenia sa v našich modlitbách začína hovoriť o veľkom tajomstve Vtelenia: Boh sa stal človekom, aby my sme mohli byť zbožštení. Radosť z tohto obnoveného spoločenstva s Bohom je srdcom nášho slávenia Vianoc.

Čas pre Boha – Postenie

Knih Genezis pokračuje zoznamom hriechov. V 4. kapitole čítame o žiarlivosti a vražde v príbehu Kaina a Ábela a o pomste v Lamechových vyhrážkach. Od 6. kapitoly bola situácia kritická: „Keď Pán videl, že ľudská nerosť na zemi je veľká a že všetko zmýšľanie ich srdca je ustavične naklonené na zlé, Pán oľutoval, že stvoril človeka na zemi. Bol skormútený v srdci... Iba Noe našiel milosť u Pána“ (Gn 6, 5, 6, 8).

Vzdialenie ľudstva od Boha nevyhnutne vedie k úpadku spoločnosti a jej konečnému zániku. Svätý Pavol zhrnul tento proces v liste Rimanom: odlúčenie od pravého Boha vedie k modloslužbe a nemorálnosti: „Hoci Boha poznali, neoslavovali ho ako Boha, ani mu nevzdávali vďaky; ale stratili sa vo svojich myšlienkach a ich nerozumné srdce sa zatemnilo. Hovorili, že sú múdri, a stali sa hlupákmi. Slávu nesmrteľného Boha zamenili za podoby zobrazujúce smrteľného človeka, vtáky, štvornožce a plazy. Preto ich Boh vydal nečistote podľa žiadostí ich srdca...“ (Rim 1, 21 – 24).

Mnohí ľudia majú pocit, že moderná spoločnosť sa vydala rovnakou cestou, čoraz viac sa vzdáľuje od Boha a svoju nezávislosť vyhlasuje čoraz zvrátenejšími spôsobmi. To isté môže platiť aj pre každého z nás. Keď sa vzdáľujeme od Boha, stávame sa čoraz náchylnejšími na všetky nezriadené chůtky našej padlej prirodzenosti: najhoršie sú chamtivosť, žiadostivosť, obžerstvo, závisť, hnev, pýcha, lenivosť a nechůť pre Božie veci.

V našej tradícii je pôst dynamikou, ktorú používame, aby sme sa vzdialili od príťažlivosti týchto túžob, nazývaných vášne. Keď sa postíme, nehovoríme, že určité potraviny sú zlé alebo nedovolené. Skôr svojím konaním opakujeme Kristove slová, keď bol pokúšaný: „Napísané je: „Nielen z chleba žije človek, ale z každého slova, ktoré vychádza z Božích úst““ (Mt 4, 4). Pri príprave na Vianoce zväž, či by si si nemal nájsť čas na postenie od nadmernosti (večierky, darčeky atď.), aby si sa ubránil vášňam (chamtivosti, obžerstvu, žiadostivosti, závisti atď.).

Čas pre Boha – Dávanie

Hovorí sa, že Vianoce sú časom dávania darčiekov. V praxi sa však často sústreďujeme skôr na získavanie darčiekov. Komerčná spoločnosť, v ktorej žijeme, nás zasypáva obrazmi vecí, o ktorých nám reklamné agentúry hovoria, že ich musíme mať, aby sme žili dobrý život. Tento nápor živí naše ego: vedie nás k presvedčeniu, že ak budeme mať všetky tieto veci, budeme šťastní.

Naše týždenné a sezónne pôsty nám pomáhajú lepšie sa pozrieť na naše ego. Tým, že sa postením a dávaním almužny zdržiavame uspokojovania každého rozmaru, si pripomíname, že ak sme boli obdarovaní viac, než skutočne potrebujeme, nie je to na to, aby sme zatienili svojich priateľov a príbuzných, ale aby sme to využili na konanie dobra. Ako píše svätý Pavol: „A Boh má moc rozhojniť vo vás každú milosť, aby ste mali vždy vo všetkom úplný dostatok a aby ste mali hojne na každý dobrý skutok“ (2 Kor 9, 8).

Dávanie almužny je venovanie našej „hojnosti“ na dobré skutky. V ranej Cirkvi to znamenalo pomoc chudobným v miestnej komunite a v sesterských cirkvách v iných častiach sveta. Tie isté záležitosti pretrvávajú dodnes, najmä v cirkvách na Blízkom východe, ktorý je zmietaný bojmi, a v krajinách „tretieho sveta“.

Namiesto mňňania neprimeraného množstva peňazí na vianočnú výzdobu, večierky a darčeky zväž, či časť týchto peňazí nevenovať dávaniu almužny v duchu pôstu pred Narodením Pána. Naš sviatok nebude taký honosný, ako by sme si možno želali, ale určite bude viac v duchu Krista, ktorý „hoci bol bohatý, stal sa pre vás chudobným, aby ste vy jeho chudobou obohatili“ (2 Kor 8, 9).

Humorista Will Rogers v 20. rokoch minulého storočia povedal: „Príliš veľa ľudí mňňa peniaze, ktoré si nezarobili, na nákup vecí, ktoré nechcú, aby urobili dojem na ľudí, ktorých nemajú radi.“ Je v tvojom životnom štýle niečo, čo odráža výrok Willa Rogera?

Mnohých ľudí všetkých kresťanských konfesíí dnes priťahuje to, čo nazývajú „dobrovoľnou jednoduchosťou“: žiť spôsobom, ktorý je navonok jednoduchý, ale vo vnútri bohatý. V čom nachádza tvoja rodina svoje „poklady“ – vo vonkajšom majetku alebo v Božom Duchu, ktorý prebýva v našich srdciach?

Prajeme Vám požehnaný čas Filipovky

Link na našu farskú stránku: www.grksarjastrabie.fara.sk

Liturgický program od 27.11.2023 do 10.12. 2023

<i>Dá-tum</i>	<i>Čas</i>	<i>Program</i>	<i>Úmysel</i>	<i>Liturgický kalendár</i>
27.11 Po.	07:00 16:30	Sv. liturgia csl. Sv. liturgia csl.	† z r. Šoltisovej 25 † Emília Kopčíková (9dňová)	Svätý mučeník Jakub Perzský.
28.11 Ut.	07:00 16:30	Sv. liturgia csl. Sv. liturgia csl.	† z r. Šuťákovvej 10 † z r. Gernátovvej 219	Svätý prepodobný mučeník Štefan Nový.
29.11 St.	07:00 16:30	Sv. liturgia csl. Sv. liturgia csl.	† z r. Kačmarikovej † z r. Hricovvej 209	Svätý mučeník Paramon.
30.11 Št	07:00 16:30	Sv. liturgia csl. Sv. liturgia csl.	† z r Petra Karaffu † z r. Havrilovvej 54	Svätý a všechválny apoštol Andrej Prvopovolaný.
01.12 Pia.	07:00 16:30	Sv. liturgia csl. Sv. liturgia csl.	ZBP členov arcibratstva † z r. Rešetárovvej 180	Svätý prorok Nahum.
02.12 So				Svätý prorok Habakuk.
03.12 Ne.	07:00 08:00 10:00 11:30 15:00	Utieraň Sv. liturgia csl. Sv. liturgia sl. Sv. liturgia rom. Večieraň	ZBP r. Kopčíkovvej 75 ZBP r. Genčúrovvej Za farské spoločenstvo	NEDEĽA 27. (28.) TÝŽDŇA PO PÄŤDESIATNICI. Svätý prorok Sofoniáš. 2. hlas Zbierka na Charitu
04.12 Po.	07:00 16:30	Sv. liturgia csl. Sv. liturgia csl.	† z r. Šoltisovej 25 † z r. Zuzany Šoltisovvej 54	Svätá veľkomočenica Barbora. Náš prepodobný otec Ján Damaský.
05.12 Ut.	16:30 17:15	Sv. liturgia csl. Večieraň	† z r. Michala Šenitku 243	Náš prepodobný a bohonositel'ský otec Sáva Posvätený.
06.12 St.	07:00 07:45 17:00	Utieraň Sv. liturgia csl. Sv. liturgia csl.	Na úmysel darcu ZBP r. Petra Hrica	Náš otec svätý Mikuláš Divotvorca, arcibiskup lykijskej Myry. Myrovanie
07.12 Št	16:30 17:15	Sv. liturgia csl. Večieraň	† z r. Valérie Strukovvej	Náš otec svätý Ambróz, milánsky biskup.
08.12 Pia.	07:00 07:45 17:00	Utieraň Sv. liturgia csl. Sv. liturgia csl.	Za farské spoločenstvo ZBP r. Lazorovvej 244	Počatie presvätej Bohorodičky svätou Annou. Voľnica - Myrovanie
09.12 So.				
10.12 Ne.	07:00 08:00 10:00 11:30 15:00	Utieraň Sv. liturgia csl. Sv. liturgia sl. Sv. liturgia rom. Večieraň	Za farské spoločenstvo ZBP r. Sakalovvej Na úmysel darcu	NEDEĽA 28. (29.) TÝŽDŇA PO PÄŤDESIATNICI. 3. hlas